

La model nord-americana ha reaparegut trenta-sis anys després

Betty Page, un mite de calendari

La més popular de les *pin-ups* dels 50, desapareguda misteriosament el 1957, s'ha convertit en objecte de culte als EUA en els últims anys. L'enigma de la seua vida i de la seua desaparició han estat revelats recentment en un programa televisiu nord-americà.

A finals de la dècada dels vuitanta nombroses publicacions dels Estats Units començaren a publicar algunes de les velles fotografies de Betty Page, recuperades de les col·leccions de *soft-porn* dels cinquanta i dels mercats de llibres i objectes antics. L'immens patrimoni fotogràfic que va deixar la reina de les *pin-ups*, calculat en més de mig milió de fotografies, ha estat progressivament redescobert pels seus vells admiradors però també per una nova generació de mitòmans captivats per la seua enigmàtica figura.

Coneguda també pels seus fans com la "reina de les corbes", "l'àngel obscur", "el cos" o "la reina de cors", Betty Page fou, sense dubte, la més coneguda i popular de les xiques que apareixien en calendaris i postals eròtiques durant la dècada dels cinquanta. La seua inconfusible cabellera negra i una actitud sempre proçaç i divertida davant els objectius fotogràfics foren les principals raons del seu èxit. Però el procés posterior de mitificació de la seua figura com a símbol de la cultura eròtica popular està relacionat, en bona mesura, amb les fantàstiques històries que s'han contat sobre la seua vida i la seua misteriosa desaparició.

ELS MISTERIS D'UN PERSONATGE

Fins fa un parell d'anys, la biografia d'aquesta reina dels calendaris era una completa incògnita. Ningú no sabia exactament quan i on havia nascut i per què havia decidit convertir-se en *pin-up*. L'única dada certa era que havia iniciat la seua carrera com a model a principis dels anys cinquanta sota la protecció del seu descobridor, Irving Klaw, un dels més coneguts fotògrafs de dones i l'inventor dels films de temàtica fetitxista.

Després de nombroses investigacions, el veterà periodista i escriptor Buck Henry, un antic amic de Klaw i fervent admirador de Betty Page, va revelar recentment en les pàgines de la revista *Playboy* una bona part de la història d'aquest mite eròtic de la postguerra, tot i que no va arribar a explicar-ne la desaparició.

Betty Page va nàixer el 22 d'abril del 1923 a Kingsport, una petita població de l'estat de Tennessee. Els seus pares, Roy i Edna Page, es traslladaren aviat a Nashville, la capital de la música *country*, on la jove Betty va realitzar els seus estudis primaris i secundaris.

Com moltes joves de la seua època, l'any 1944, Betty viatjà a Hollywood per tal de convertir-se en estrella del cinema. Durant uns quants mesos, va anar a cursos d'art dramàtic, música i ball i va fer alguna prova com a figurant per als grans estudis. Però la jove aspirant a actriu no va poder fer realitat els seus projectes cinematogràfics i només va aconseguir una proposta matrimonial d'un perfecte desconegut, anomenat Billy, amb el qual es traslladà a viure a Pennsylvania. Aquest matrimoni no duraria gaire i l'any 1948, Betty s'instal·lava sola a Nova York per intentar tornar a provar sort en el món de l'espectacle. Després de treballar durant quatre anys en les més diverses ocupacions, un fotògraf aficionat li va presentar Irving Klaw, qui posseïa l'empresa de venda per correu de postals eròtiques més important dels Estats Units.

Betty Page començà a posar per a Klaw de les més diverses formes: nua, en bikini, en roba interior, vestida de vampiressa, com a reina de la jungla o amb atrevida llenceria eròtica. Cobrava deu dòlars per hora i podia posar durant tot el dia sense perdre l'esplèndid somriure. Com el negoci de

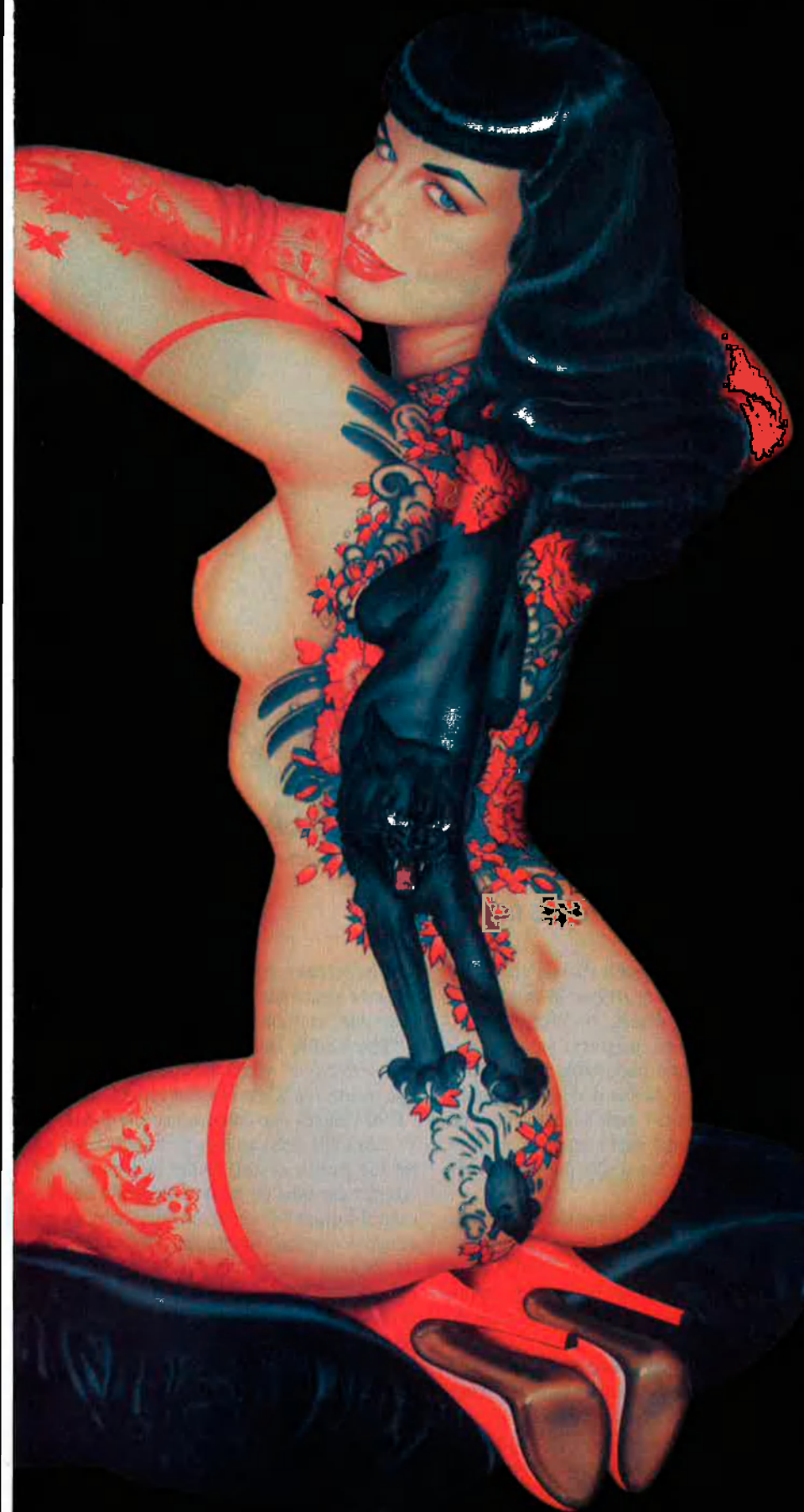
Klaw tenia molt sovint problemes amb les autoritats encarregades d'aplicar el rigorós i repressiu codi Hays contra l'obsenitat, les sessions fotogràfiques es feien en estudis semiclandestins o en allunyats paratges naturals.

Després de dos anys d'intensa activitat com a model de Klaw, Betty Page era ja la *pin-up* més sol·licitada pels subscriptors de *Movie Star News* i *Cartoon and Model Parade*, els catàlegs de dibuixos i fotografies i de les *chees-cakes* ("pastissos de formatge"), nom amb el qual també es coneixien popularment les joves i desconegudes protagonistes de la iconografia eròtica dels cinquanta. La seua cabellera i el partitular serrell foren molt prompte imitats per altres companyes de professió.

La seua popularitat fou aprofitada per Irving Klaw per realitzar una llarga sèrie de més de 50 curtsmetratges en 8 mil·límetres. En aquests films clandestins i de molt baixa qualitat es podien apreciar les habilitats com a balladora de flamenc, *hula-hula* o *twist* d'una Betty Page lleugera de roba però mai nua del tot. Els tres llargmetratges protagonitzats per Betty sota la direcció de Klaw (*Strip-o-rama*, *Teaserama* i *Varietase*) eren innocents comèdies de molt baix contingut eròtic i artístic que estaven destinades als nombrosos col·leccionistes d'aquest tipus de material i a les sales d'exhibició clandestina.

Certament, la "reina de les corbes" no va tenir gaire sort en el món del cinema i del teatre. Participà en diversos espectacles de varietats com a *strip-teaser* i l'únic paper dramàtic de la seua trajectòria professional fou el de la ballarina gitana Esmeralda en l'obra de Tennessee Williams *Camino real*, representada per una modesta companyia teatral a Long Island.

El seu prestigi com a *pin-up* es consolidà definitivament quan va aparèixer

en les pàgines centrals de *Playboy* al gener del 1955, portant solament una gorra de Papa Noel. Per fer aquest reportatge, Hugh Hefner, editor i propietari de la revista, va contractar els serveis de Bunny Yeager, el més prestigiós fotògraf de xiques. Entre la innocència i la picardia, el singular erotisme de Betty Page també fou motiu d'inspiració per a alguns coneguts il·lustradors de l'època, com ara Olivia de Bernardinis, Vargas, Gene Billbrew o Greg Theakston.

Irving Klaw fou també el precursor a Nord-Amèrica dels films i fotografies fetitxistes i de *bondage*, una perversió que consisteix a lligar amb cordes joves indefenses i esporuguides. Segons diversos testimonis que formen ja part de la llegenda, un excèntric milionari admirador de la Page i aficionat al *bondage* va encarregar a Klaw diversos reportatges fotogràfics on la "reina de les pin-ups" apareixia lligada, emmordassada i amb expressió de pànic. Les imatges de Betty retratada com a víctima —però també com a torturadora— van tenir molta influència en el desenvolupament posterior de l'estètica sadomasoquista. Més curioses que perverses, les postals fetitxistes i de *bondage* serien, però, el principi de la fi per a Klaw i la seua model preferida.

DESAPAREGUDA

Després de la seua derrota com a possible candidat demòcrata a la presidència, el senador per Tennessee Estes Kefauver intentà captar l'atenció dels mitjans de comunicació creant un comitè d'investigació del Congrés per perseguir l'obsenitat. Eren els anys de la "caça de bruixes" promoguda pel senador Joseph McCarthy: els Estats Units patien una perillosa febre de patriotisme reaccionari i puritanisme sexual. La primera víctima de la campanya moralitzadora del comitè Kefauver fou Irving Klaw. El fotògraf va haver de suportar un llarg procés judicial després de ser acusat de ser el responsable indirecte de la mort a Florida d'un home que aparegué emmordassat i lligat amb cordes com en les postals de *bondage*.

Durant les investigacions judicials del comitè, el mateix senador Kefauver interrogà personalment Betty Page per tal de determinar la seua possible complicitat moral en el cas Klaw. Malgrat haver estat declarat innocent, el foto-

graf fou obligat pels tribunals a tancar el seu pròsper negoci de venda de postals eròtiques per correu. Víctima d'una profunda i irreversible depressió que li causaria la mort uns quants anys després, Klaw cremà el seu immens arxiu fotogràfic i filmic.

Com a conseqüència d'aquesta implacable campanya de moralització i persecució de l'erotisme, l'any 1957 Betty Page va fugir del clima hostil de Nova York i es va instal·lar a Florida. Tenia 34 anys i era considerada com una estrella en decadència. Sense la protecció de Klaw, fou progressivament marginada de la professió i en un moment determinat va decidir desaparèixer sense deixar rastre.

La tímida recuperació de la seua figura, iniciada durant la dècada dels setanta, generà una sèrie d'especulacions fantàstiques sobre on podia haver anat a parar. Alguns rumors apuntaven la possibilitat que haguera estat assassinada per la màfia mentre que d'altres deien que vivia en un país europeu, on s'havia fet la cirurgia estètica per tal de canviar de personalitat. També va circular la hipòtesi que havia ingressat en un convent després de pene- dir-se de la seua vida anterior.

Els vertaders motius de la seua desaparició han estat revelats recentment per ella mateixa en una entrevista televisiva concedida a *The Life and Style of Rich and Famous* ('La vida i l'estil dels rics i famosos'), el programa més popular de reportatges sensacionalistes sobre la vida íntima de les celebritats del món de l'espectacle que es fa als Estats Units.

A punt de complir els setanta anys, Betty Page no deixà que les càmeres filmaren el seu rostre actual perquè volia ser recordada pels seus admiradors com una jove en la plenitud de la seua bellesa. Conscient del seu fracàs com a actriu i de la progressiva pèrdua dels seus encants, confessà que va decidir retirar-se definitivament a finals dels cinquanta per poder tonar a casar-se i portar una vida més convencional i discreta. Aquesta vegada el matrimoni tampoc li va funcionar gaire temps. Des del 1978 l'antiga "reina de les pin-ups" viu d'una pensió de la seguretat social a Califòrnia. Trenta-cinc anys després de la seua desaparició, Betty Page va abandonar el seu refugi secret possible- ment per poder exigir una participació econòmica en el rendible negoci d'explo- tació del seu mite. Però la resolució dels capítols finals de la seua vida sembla que no ha estat a l'altura de la llegenda.

Lluc Soler

Malgrat que Betty Page volia triomfar d'actriu va acabar sent coneguda per les seues postals eròtiques. ARXIU

El boom de la reina de les 'pin-ups'

Des de fa un parell d'anys, als Estats Units podem trobar la imatge de Betty Page en llibres, revistes, còmics, postals, vídeos, pòsters, tatuatges o samarretes. Seria impossible de determinar la quantitat exacta d'objectes i publicacions relacionats amb aquest símbol de la cultura popular dels cinquanta, però es pot fer una selecció d'allò que resulta més curiós o interessant.

The Betty Pages: Aquest joc de paraules és el nom d'una revista semestral íntegrament dedicada a la Betty. Publicada a Nova York per un club de fans, incorpora freqüentment material inèdit procedent de col·leccions privades.

Betty Page 3-D Picture Book: Llibre de fotografies tridimensionals amb les seues corresponents ulleres especials.

"Captured Jungle Girl": Col·lecció de quinze postals de temàtica fetitxista. Un dels treballs fotogràfics més polèmics de Betty realitzat per Irving Klaw.

"Cheesecake At Home": selecció de les més conegudes fotografies de Betty Page nua i en roba interior.

"The Exotic Dances Of Betty Page": una selecció en vídeo dels curtsmetratges que realitzaren Klaw i la seua model.

Però l'interès que desperta la seua figura va més enllà dels catàlegs de fotografies i de les publicacions especialitzades. Alguns episodis de la seua llegenda han estat il·lustrats per diversos dibuixants de còmics europeus i americans. D'altra banda, la seua imatge s'ha convertit en un dels motius gràfics més emprats pels artistes del tatuatge. Encara hi ha més: des de fa dos anys, se celebra a Atlanta un concurs de dobles de Betty Page, on també poden participar homes, i recentment s'estrenà en un teatre de Chicago *The Betty Page Story*, una obra inspirada en la seua peculiar biografia. Els mites donen per a molt.

L. S.